

SZEPIETOWO

Gmina Szepietowo leży w południowo-zachodniej części województwa podlaskiego przy szlaku kolejowym Warszawa - Białystok oraz przy drodze krajowej Zambrów - Białowieża. Dogodny dojazd umożliwia łatwość komunikacji nawet z odległymi miastami. Teren, na którym znajduje się gmina stanowi pogranicze Mazowsza i Podlasia. Pozostałość zespołu parkowo-dworskiego położona jest w północnej części wsi Szepietowo Wawrzyńce. Właścicielem znajdującego się w niej parku jest Skarb Państwa Agencja Własności Rolnych, zaś użytkownikiem wieczystym - Podlaski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Szepietowie.

Historia

Dostępne i sprawdzone źródła nie pozwoliły na ustalenie daty powstania i nazwiska założyciela wsi Szepietowo Wawrzyńce. Pierwsza wzmianka o miejscowości pochodzi z 1520 roku. W języku urzędowym Wielkiego Księstwa Litewskiego Sioło Szepietowo Ławryncewiata, dostarczało na wyprawy wojenne trzech jeźdźców. "Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich" wydany w 1890 roku podaje, że wieś Szepietowo Wawrzyńce wchodziła w skład dóbr Szepietowo. Liczyła ona w tym czasie 43 osady i należało do niej 26 morgi ziemi. Była to wieś włościańska.

Zespół parkowo-dworski, który jest przedmiotem niniejszego opracowania, powstał w oparciu o plan sporządzony przez Stefana Rogowicza w 1927 roku, w nawiązaniu do stylu kaligraficznego, charakterystycznego dla przełomu XIX i XX wieku. Właścicielem dóbr w momencie powstania zespołu był Stanisław Kierznowski, który zakładał go z myślą o prowadzeniu tam stadniny koni. W skład zespołu wchodziły następujące elementy:

- budynek dworu,
- budynek służby dworskiej,
- stajnia i zabudowania gospodarcze,
- ujeżdżalnia otwarta oraz pod dachem,
- geometryczny i częściowo krajobrazowy układ dróg i placów,
- podwórze kuchenne i folwarczne,
- drzewa w układzie alejowym oraz swobodnie stojące,
- ogród owocowo - warzywny,
- ogródek dla służby,
- dwa stawy o nieregularnych zarysach brzegów połączonych kanałem.

Pomimo, iż Kierznowski był właścicielem majątku, to zarządzał nim Bronisław Borkowski w ramach dzierżawy. Borkowski gospodarzył dobrze i miał w Szepietowie hodowlę bydła. Sam Kierznowski w tym czasie zajmował się końmi wyścigowymi pełnej krwi angielskiej. W 1937 roku funkcję gospodarza przejął administrator o nazwisku Rogulski i funkcję tę pełnił do zakończenia II wojny światowej.

W wyniku działań wojennych i braku remontów, budynki zaczęły niszczeć, a pobliska ludność wykorzystywała materiał budowlany z tych budynków do budowy własnych zagrod. Od tego momentu cały zespół parkowo-dworski zaczął ulegać przekształceniom. W roku 1948 na jego terenach został utworzony Zakład Doświadczalny Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego (PINGW).

Pozostałość po bramie do przedwojennego kompleksu dworskiego
(widok od strony i w kierunku byłego dworu)